1. Llegiu els textos següents i, per a cada espai buit, marqueu la lletra corresponent a l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta en cada cas.

Morirem congelats

Volem un setembre de tres gustos, amb escola, amb hores per treballar, amb temps planificable. Menjar gelats tot l'any no impedeix (1) _____ tal dia com avui, el darrer d'agost, l'estiu se'ns fongui a les mans. La llarga temporada que té el consum de gelats per als gelaters –com (2)_____ envegen els productors de torrons!– no ens evita descobrir-nos llepant els regalims de la temporada o anticipant ja l'enyor que arrossegarem (3)_____ maig, també aquest any deplorable de canícula patida sota l'asfíxia de les mascaretes (confesso que jo enguany he menjat més gelats que mai: això m'oferia una coartada legítima per caminar (4)_____ carrer sense mascareta durant uns minuts.

Ens espera un setembre incert i ja (5)___estem cansats, de tanta incertesa, de tants canvis de guió a l'últim minut. Volem triar i que el virus deixi de triar per nosaltres. Vull un setembre de pal, de bola, de barra, en terrina, en copa. Volem toppings despreocupats i nata de lliure albir. Em pot servir una tardor de teatre (Girona ens espera) i de cultura sense cancel·lacions? Ah, que no (6)_____queda, diu?

I ens posen als morros el gelat sense (7)_____ sucre, el gelat sense lactosa, la vida sense vida. La decepció continua.

Estem ja farts de parlar de virus i quarantenes, de distància social i xifres de contagi. La repetició tediosa de les converses és insuportable. I (8)_____, en continuem parlant (9)_____ ens afartem dels pocs gustos que queden a la botiga: (10) _____ no n'hi ha per a tothom, les terrines de paciència ja només es poden comprar amb cartilles de racionament, i el gelat d'impotència que prolifera amarganteja. Però quin remei.

Fa poc, una nena em preguntava si no ens podrien crionitzar a tots en massa i reviure'ns quan aquesta història (11)_____: ella també té la sensació d'estar vivint a mitges i exigeix una vida sencera. On s'és vist, al capdavall, un gelat de mitja bola? Si continuem subsistint només a base d'engrunes, de toppings, morirem de fam de vida.

Demà és u de setembre: sigueu ben tornats a la vida congelada.

Font: https://www.catorze.cat/noticia/14659/morirem/congelats setembre de 2020, text adaptat

(1)	a) que	b) de què	c) de que
(2)	a) els hi	b) **els l'**	c) els
(3)	a) fins	b) fins al	c) fins el
(4)	a) per al	b) per el	c) **pel**
(5)	a) n'	b) Ø	c) hi
(6)	a) els en	b) els hi	c) els la
(7)	a) massa	b) molt	c) gaire
(8)	a) tanmateix	b) també	c) així com
(9)	a) mentrestant	b) mentre que	c) mentre
(10)	a) com què	b) com que	c) per què
(11)	a) s'acabarà	b)s'hagi acabat	c) s'hagués acabat

© Anna Estapé i Eulàlia Torras, Secció de català, Servei de Llengües UAB, setembre 2020

Una diligència de passatgers que feia el trajecte de Figueres a Girona es va aturar en un gual del Fluvià a l'altura de Bàscara. Era (12) _____ 1862, temps de pluges i avingudes, i pel riu baixava un bon (13)_____ d'aigua amb un fort corrent. Dins d'aquesta diligència hi viatjaven dos estrangers, un jovenet de 20 anys acompanyat d'un home gran que ratllava la seixantena i que contemplava divertit l'escena, ignorant el risc que corrien. Era Hans Christian Andersen (14)_____ viatjava amb Jonas Collin, el net del mecenes que li va permetre pagar-se els estudis quan era un jove sense recursos. (15)_____, Andersen era un escriptor que s'havia fet popular a tot Europa amb els seus contes. Però (16)_____ la resta del passatge no era més que un estranger que passaria desapercebut (17) _____ (18)_____ perquè era una mica malgirbat i tenia un aire excèntric. Hans Christian Andersen estava content: des de petit que volia viatjar a la península Ibèrica, i per fi feia realitat el seu somni.

Font:https://www.sapiens.cat/temes/personatges/l-accidentat-viatge-de-hans-christian-andersen-a-catalunya_201122_102.html, text adaptat

12)	a) al	b) el	c) en l'any
13)	a) cabdal	b) acaball	c) cabal
14)	a) qui	b) el qui	c) que
15)	a) Aleshores	b) Adesiara	c) A les hores
16)	a) per a	b) en tant que	c) per
17)	a) sinó	b) si no	c) atès
18)	a) fos	b) sigués	c) era

El llimoner (19) _____ i prou. Com tantes coses que veiem, davant de (20)_____ passem de llarg sense (21) _____ que les retenim. Jo vivia tancada, com he dit, en un pati voltat de cases altes, enclaustrada sota una volta de cel blau o ennuvolat, sempre el mateix retall de cel, inamovible. Allò que desvetllava la meva imaginació era el carrer, (22)_____ m'estava prohibit. Allí els nens eren lliures, vivien entre els gossos i els arbres, amb els genolls plens de crostes, jugaven a *aventis*, s'estossinaven i malparlaven. I m'havien prohibit jugar al carrer. Això era cosa de nens ordinaris i maleducats. L'Eixample, als anys de la postguerra, era un barri de senyors que maldaven per mantenir-se incommovibles davant el canvi de les coses i el temps. Els fills dels senyors de l'Eixample havien fugit cap la part alta de Barcelona, on hi havia dues cambres de bany, escala de servei, i algunes habitacions duien nom anglès: *hall, office, living*. A l'Eixample, (23) _____van quedar els professionals, els qui no saberen surar després de la guerra, alguns rendistes i les vídues dels antics fabricants del tèxtil. Moltes d'aquestes senyores (24)_____ sobreviure —i encara ho fan— amb vitalicis més aviat rònecs, les butxaques escurades però el senyoriu fins al canyet. Era un barri ple de senyores Miralpeix, un dels personatges que més estimo, i que no hi ha manera que se'm mori. (25) _____ el senyoriu, (26)_____ vagi canviant de llenguatge i de formes, és etern.

Montserrat Roig, *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*. ROIG, Montserrat. Digues que m'estimes encara que sigui mentida. Barcelona: Edicions 62, 1981, p. 48.

© Anna Estapé i Eulàlia Torras, Secció de català, Servei de Llengües UAB, setembre 2020

19)	a) hi era	b) estava	c) era
20)	a) què	b) les quals	c) les que
21)	a) adonar-nos en	b) adonar-nos de	c) adonar-nos
22)	a) doncs	b) perquè	c) per què
23)	a) es	b) s'hi	c) se'n
24)	a) van haver de	b) tenien que	c) devien de
25)	a) Pot ser que	b) Potser	c) Pot ser
26)	a) malgrat	b) tot i que	c) així que

2. Ompliu els buits amb la forma corresponent de la paraula que hi ha entre parèntesis o bé amb un mot derivat. Assegureu-vos que encaixa en el text.

Exemple:

La tradició dels tres tombs es remunta segles enrere quan els tombs no es ___***feien***___ (FER) al voltant de l'església, sinó encerclant una gran ___***foguera***___ (FOC).

Pa negre

La presó de Vic era un (1) (CASA) desballestat que feia cantonada amb un dels carrers dels (2) (FORA). Per les dues o tres torretes amb espiells i merlets que hi havia a cada costat, l'edifici (3) (PASSAR) per un dels (4) (NOMBRE) convents de clausura escampats per la ciutat.

Havíem arribat al matí a primera hora a l'entrada de la presó, ella amb el cabàs de paquets i jo agafat de la seva mà, com si el lloc suposés un perill. A fora, a la vorera del davant de la porta, era ple de gent, familiars dels presoners, amb farcells i (5) (PAPER) a les mans i la cara (6) (FRISAR), esperant algun senyal o l'hora d'entrada, tots fitant les finestres tancades dels dos pisos i els moviments i les (7) (ULL) dels guàrdies civils que es passejaven per les torretes per endevinar què passava a l'interior del presidi. De tant en tant unes ombres tapaven els forats (8) (LLARG) dels espiells i això feia suposar una desfilada de presoners o guàrdies que passaven al darrere. La (9) (LLUIR) i les anades i vingudes de les baionetes nues que sobresortien, com ganivets alçats, pel damunt dels merlets, eren amenaçades que ens arribaven fins i tot a nosaltres.
[...]
La mare i jo ens vam posar al costat de la (10) _____(GENT) que esperava a la vorera. La majoria eren dones amb vestits foscos i mocadors al cap. Hi havia algun vailet com jo, amb el cul de les calces (10)_____(PEDAÇ) i el cap despentinat, i ens vam mirar amb timidesa, gairebé de (11) __ (ULL), com per reconeixe'ns pertanyents a la mateixa raça de (12) _____(PERDRE), abandonats i aturats a les voreres d'una ciutat que tirava endavant sense nosaltres.

Font: Emili Teixidor, Pa negre.

© Anna Estapé i Eulàlia Torras, Secció de català, Servei de Llengües UAB, setembre 2020